

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Asszerkesztőség kérésre visszadadja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Az első vér.

(P. Á.) Még valóban meg sem kezdődtek az igazi harcok. Még csak előcsatározásnak sem nevezhetők azok a beszámolók és kortesbeszédék, melyek az ország minden részében elhangzanak s ime máris megjelent az első lecske, vagy inkább mondhatnók az első gyászmadár, mely halálról kuvikol. Halálról, oktalan felesleges halálról, jó magyar honfiak keserves végéről.

Közbelépett ime a csendőrszurony, s amikor a puskapor szürkés füstje eloszlott, ime a porondot jó magyar vér, pezsgő, lüktető magyar vér festette pirosra. A kortesbeszédék elhangzottak. A jelöltek s kíséretük már régen hetedhét országon túl jár, már el is felejtették, hogy tulajdonképpen milyen szavakkal, ígérekkel izgatták fel a közönséget a saját érdekükben s idegen érdek ellen, de az özvegyek és árvák, kiket a csendőrpuska választott el életük párjától, akikre a Manlicher golyó hozta azt a csapást, hogy immár sötét ruhával gyászolhassák kenyért adó szülőjüket, azok sirhatnak, bánkódhatnak, hogy az ő rovásukra terem a lelkesedés, az ő kárakra emelkednek egyesek képviselői magaslatra,

s az ő árvaságuk, az ő nyomoruk, szegénységük adja meg az árát mind ama dicsőségnek, melylyel a honatyai méltóság jár.

S most már az a kérdés, ha ime már most, mikor tulajdonképpen a haditanácsot sem tartották meg, hogy most, mikor még nincs is okuk a kedélyeknek, hogy valami nagyon izguljanak, ha már most annyira fajulnak a dolgok, hogy a csendőrfegyvereknek kell beléavatkozni, hogy elintézzék a konfliktust, mely az akkor felszínre kerülő relativ igazság és a jogrend között támadt. Mi lesz vajjon akkor, mikor országszerte megindul az igazi, a vészterhes, mindent eldöntő választói harc. Akkor, mikor a kedélyek a különféle igazi, avagy képzelt igazságtalanságok, jogtalanságok által fel lesznek durva, akkor, mikor majd annyira fejlődnek az ügyek, hogy testvér a testvért, rokon a rokont, jóbarát a jóbarátot gyűlöli meg csupán azért, mert más jelölt, avagy más pártállású politikus rokonszenves előtte. Akkor, mikor a pártgyűlölet sötétén füstölő szövétneke mindent bekormoz piszkos fényével. Akkor, mikor a vakszenvedély lép a józan belátás helyébe. Vajjon micsoda vérpatakok, micsoda vértengerek jelzik majd a

választási térképen azokat a helyeket, hol egy-egy képviselőt megválasztanak? Micsoda eldurvulása az erkölcsöknek. Minő óriási apparátusa a közigazgatási hatóságoknak lesz szükséges ahhoz, hogy mindezeket sakkban tartsa. Hogy megtudja védeni a jogot az erőszakosságtól, a birtoktulajdont az idegen, fejevesztett tömeg kapzsiságától?

Milyen kilátások, milyen szomorú auspiciumok! Már előre rettegünk azoktól a hirtől, melyek nap-nap után érkeznek majd a választási harcok színhelyeiről. Pedig minden csepp kiontott magyar vértől nagyobb kára lesz az országnak, mint mindama pazar lobogású hazafias lángért, melyeket a választási kampány alatt oly hiába s oktalanul elfecsérelnek. Mert végeredményben ugyanis előrelátható a helyzet. Ahogyan az a múltban volt, úgy lesz a jövőben is. Puska-porunkat hasztalan durrogatásra fordítjuk s amikor itt lenne az ideje a cselekvésnek, akkor belátjuk, senki sem mehet fálnak fejével.

Epen ezért emeljük fel intő szavunkat, az utolsó órákban, hogy felhívjuk a józanabb elemek bölcsességét, melylyel megakadályozhatják azt, hogy szomorú emlékei maradjanak ennek a választási

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szerelmi őrjöngés.

Írta: T. Crutchley.

I.

Az Ivo Brough ezredesnek címzett női kézírású levél már három nap óta ott hevert a klub leveles szekrényében, mikor a pincér erre az ezredést figyelmeztette.

Az ezredes bozontos szemöldöke alá szoritotta a csipetűjét, figyelmesen szemlélte az inast és valamit morgott a fogai között, ami körülbelül azt jelentette, hogy a levél minden hátrány nélkül, még további három hétig is ott maradhatott volna. Am azért mégis felbontotta és minél tovább haladt az olvasásban, annál jobban fokozódott érdeklődése.

»Kedves Ivo! — így hangzott a levél. — Nagy gondok nehezédnek váliaimra. Egy utálatos özvegy van itt nálunk, kinek férje — mint egyszer véletlenül elkottyantotta, — az ön ezredében szolgál. Mrs. Laurier az özvegy neve. Egyike azon nőknek, kik életüket mások segélyével a legnagyobb kényelemmel rendezik be. Körülbelül harmincöt éves lehet, és meg-

vagyok győződve hogy még ön csinosnak találná.

Ez a hölgy kivetette hálóját Arthurra és felesleges talán mondanom, hogy Arthur léprement. Egész Spa beszél már erről a szerelmi őrjöngésről. Arthur vonakodik elutazni, a hölgy pedig tréfásan fogja fel ellenkezésemet. Arthur — mint ti valamennyien a családban, rendkívül makacs és önfejű és miután most már 21 éves, én, a gyenge nő és anya alig bírok vele. Szeretném, ha ön rendet teremteni, minél előbb hozzánk táradna. Hűséges sógornője

Florence.

Az ezredes egy távirati űrlapra azonnal a következőket írta: »Lady Hayling, Brampton Spa, Derbyshire. Levelét megkaptam. Azonnal utazom. Ivo«.

Miután már tevékenységének irányát elhátározta, kényelmesen hátradőlt egy karosszékben és mély gondolatokba merült. Aztán hirtelen felemelte fejét és szétnézett a teremben.

— Ön a meghalt, öreg Laurier bajtársa volt, ugyebár? — kérdezte egy közelében ülő urtól.

— Persze; akkor vált meg az ezredtől, mikor megöcsült! — volt a válasz.

— És kit vett el nőül? — én igazán nem emlékszem.

— Csinos, ravasz hölgyecskét, aki inkább a pénzéhez ragaszkodott. Úgy tudom, boldogtalan házasságot éltek. A nőt utolérte a sorsa. Laurier csupán nyomorult háromszáz font sterling évráradékot hagyott rá. A többi része leányára maradt, mikor a huszonötödik életévét betölti, vagy ha férjhez megy. Ezt bizonyosan tudom.

— Ah, — hát leányuk is volt? Most már nagyocská lehet, ugy hiszem.

— Tulságosan nagy az anyja bosszúságára! — mondta maliciózan a szomszéd. — Gyantimot, hogy ő nagysága ismét férjhalászatot rendez és ebben a tizenhét éves leánya alapos akadályt képez. — A leány úgy látszik, egészen az apjára ütött. — Leány nyom, aki iskolatársa volt Devonban, azt mondja, hogy magas termetű, tulerősen kifejlett leány a korához képest. Néhány órával később Brough ezredes már utban volt észak felé. Nagyon sokat tartott diplomaciai ügyességéről és azon fufangjáról, hogy a legbonyolultabb esetekből is mindig talált valami ravasz kibontakozási módot. Ezért örült Arthur öccse esetének és a legjobb kedélyben érkezett meg utazása céljához. A végállomáson az öccse, lord Hayling, automobilal várakozott rá.

— Hogy vagyunk, fickó? — kiáltott fe-

Első szent áldozási emléképek,

valamint mindennemű szentképek legnagyobb választékban, különféle alakban és legszebb kivitelben magyar, német, vagy tót szöveggel a legjutányosabb árban kaphatók

BUZÁROVITS GUSZTÁV

könyvkereskedésében, ESZTERGOMBAN.

Mutatvány képek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

harcnak. Hassanak oda, hogy a kedélyek soha olyan lobot ne vethessenek, melynek folyományaképpen a jó magyar vér áztassa a honi földet.

Legyünk józanok, mikor a harcba megyünk, mert józan fővel s bölcs belátásával mindig és mindenkor sokkal többet tudtak elérni, mint fennen lobogó szenvedélyvel és dühös lelkesedéssel. Magyarazzák meg azok, kiknek tekintélyük van a többiek előtt, hiába ontják is véruket jelöltjükért, azzal ugyan bajosan mozdítják elő a haza sorsát.

Zichy János Bécsben. Zichy János válás és közoktatásügyi miniszter tegnap délután Bécsbe utazott és csak pénteken tér vissza Budapestre.

Khuen a királyhoz utazik. A Roosevelt tiszteletére rendezett estély után tudomásul adta Khuen, hogy elmegy az osztrák császárvárosba. Délután fel is utazott Bécsbe és holnapi audienciáján el fogják intézni az országgyűlés összehívásának formalitásait. Az erre vonatkozó királyi kéziratot és a miniszterelnök körrendeletét május tizedikén fogják publikálni.

A bécsi közös minisztertanács. A bécsi együttes minisztertanács a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés pontjait állapítják meg s keresik a módot, hogy a román kereskedelmi szerződést, amelyet újított meg-sürgették, életbeléptessék. Ezen a minisztertanácson életre keltik a már-már elszunnyadt katonai büntető novellát, amely már átment valamennyi illetékes tényező biralatára s a melyet hir szerint, a felség rendelettel fog életbeléptetni.

Khuen gróf miniszterelnök az együttes minisztertanács ideje alatt többször jelenik meg a felség előtt kihallgatáson s magyar ügyekről fog reterálni.

Tanácskozás Khuennéi. Az országos Nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottságának három tagja, Fejérváry Imre báró és Horánszky Lajos ma délelőtt fölkeresték gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnököt és hosszabb ideig tartó tanácskozást folytattak vele. A tanácskozáson résztvett Jeszenszky Sándor államtitkár is.

Serényi programbeszédet mond. Mint a »Bud. Tud.« értesül, Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter szombaton Besztercebányára utazik s ott másnap programbeszédet mond.

A Szigligeti-színház sorsa.

A színügyi bizottság ülése.

A színügyi bizottság tegnap igen fontos ügyben jött össze, hogy határozzon a felett, vajjon a színházat a szerződés lejártá után a pályázat meghirdetése nélkül adják-e ismét ki, vagy pedig pályázatot hirdessenek, megtudandó, hogy kik reflektálnak a nagyváradi színházra. A bizottság tegnap nem határozott, mert két tag nem jelent meg a gyűlésen.

A gyűlés, mely különben elég népes volt a következőképen folyt le.

Hoványi Géza elnöke mellett Halász Lajos dr és Adorján Emil kivételével a bizottság tagjai teljes számban jelentek meg, melyből, előre volt látható, hogy nagy harcok lesznek.

Hoványi Géza dr elnök, mielőtt a napirendre rátérnének, bejelenti, hogy levelet kapott Budapestről Adorján Emiltől és Halász Lajos dr színügyi bizottsági tagoktól, akik kérik, hogy a napirenden levő színházi bérbeadás ügyét vegyék le. A két távollévő tag azzal indokolja kérését, hogy ezt a nagyon fontos ügyet a legutóbb tartott ülésen nem vették fel a mai ülés tárgysorozatába.

Moskovits József dr javasolja, hogy a mai ülés napirendjéről vegyék le ezt az ügyet, mert

az o'y fontos, hogy abban mindenki véleménye meghallgatandó.

Mezey Mihály kívánja, hogy olvassák fel a mult ülés jegyzőkönyvét, melyből kitűnik, hogy már akkor foglalkoztak ezzel az ügyvel és akkor elhatározták, miszerint ebben az ügyben április havában gyűlést fognak összehívni.

Rimler Károly az elhalasztás mellett van, mert az ügy természete megkívánja, miszerint a távollévők is nyilváníthassák véleményüket.

Pácz Sándor dr szintén az elhalasztás mellett van.

Ezután az elnök szavazásra tette fel az ügyet, melyből kellő ellenében a többség a halasztást fogadta el s elhatározta, hogy a bizottságot szombat délután 4 órára hívja össze, amikor tárgyalás alá veszik az ügyet.

E szerint a jövő ülés főtárgya lesz: A színház bérbeadása pályázatok meghirdetése nélkül vagy azok mellett.

A következő tárgy volt az országos színes egyesület kérelme a nyugdíj alap tárgyában. Az egyesület ugyanis azt kérte, hogy az előadások alkalmával — minden jegy után pótdíjjal szedjen az igazgató a nyugdíj-alap javára.

Mezey Mihály ezt az ügyet a helyár emeléssel javasolja összekapcsoltatni.

Rimler Károly szegyeteljes dolognak tartja, hogy külföldön tudnak gondoskodni az elagott színészekről és itt minálunk vénségükre a koldusbot vár rájuk.

A bizottság az ügyet az elnökségre bizta.

Tárgyalás alá vették ezután Echarde Vilmos berlini igazgató azon kérelmére, hogy 6 12 előadást tarthasson a színészszezon beszünetése után.

Erdélyi Miklós igazgató bejelenti, hogy a nyár folyamán 6 rendszeres előadásokat fog tartani s így ha az idegen igazgató engedélyt kapna, 6 jelentékenyen károsodnék.

Gerő Ármin javasolja, hogy ne utasítsák el az ügyet, mert a nyári szezon után a szünetben megtarthatja Echarde is az előadásait.

Az ügyet az elnökségnek adta ki a bizottság.

Bejelenti ezután az elnök, hogy Des **Echerolles Kruspér** Sándorné védnöksége mel-

Uri ruhákat

angol szövetekből elismert modern szabásban

Dragánnál

Nagy Sándor-utca
Telefon szám 981.

léje az öreg katona, mialatt hatalmasan szorogatta a kezét. — Ugy látszik nem nagyon örülsz érkezésemnek!

— Ellenkezőleg, mindég jól esik, ha üdvözölhetem! — biztosította a fiatal ember, ki a legnagyobb bizalmatlansággal fogadta nagybátyját.

Brough ezredes teljesen megértette öccse borus hangulatát.

— Nagy nyugtalanságot szerzettél anyádnak, tiul — így szólott kacagva, mikor már az autóban helyet foglaltak.

— Nem tudom, mit irhatott rólam a mama, — válaszolta óvatosan az ifju.

— Csak azt, hogy szerelmes vagy, édes fiam; ami természetes is! A te korodban mi ugyanezt tettük.

— De talán kevesebb komolysággal, mint én! — buzgólkodott Arthur. — És hiábavaló lesz minden ellenkezés!

Szívügyeimben nem korlátoztatom magamat!

— Arra senkise kényszerít, sőt ebben én

is feltétlen igazat adok neked. Te vagy a ház feje, tudod, hogy meg kell nősnöd, már csak azért is, hogy neved és címeid egyenes leszármazásban fennmaradjanak. Fiatal korod ebben nem akadályozhat meg. A korai nőülésnek is megvannak a maga előnyei.

Ez a látszólagos jóváhagyás azonban nem szüntette meg lord Hayling gyanúját.

— És a bácsi még se nőült soha! — mondta bizalmatlanul.

— Éppen azért tudom a dolgot elfogulatlanul és igazságosan megítélni. Ha a leány csinos és egy kis vagyona is van...

— Férjhezmenetelével az utolsó pennyjét is elveszti, — mondta a lord kicsinylőleg.

— Kár. De ha fiatal és...

— Idősebb, mint én.

Az öreg most gondolkozóba esett.

— Mennyivel?

— Azt határozottan nem tudnám megmondani. Körülbelül harminc éves lehet.

— Körülbelül harminc? Az nem baj!

— De nem látszik meg rajta.

— Ezzel már nyertünk valamit, — mondta a bácsi. — Csak az a kérdés, nem látszik-e majd negyven évesnek, mikorra te harminckét éves leszel?

Erre még Arthur sohase gondolt, tehát elhallgatott.

— Azután kell valami hibájának lenni, különben már férjhez ment volna.

Lord Hayling kelepcebe jutott és megzavarodott.

— Hát nem írta meg anyám, hogy az illető özvegy?

Brough ezredes felpattant helyéről.

— Özvegy? Az ördögbe! Nem volna baj, láttam én már elragadó, bájos özvegyeket...

Gyermekei is vannak?

— Csak egy kedves, kis leánya. Én ugyan még nem láttam. Mindig vidéken tartózkodik, valamelyik intézetben. De nem képezhet semmi akadályt, mert jövője biztosítva van, ami természetesen nagy megnyugvásomra szolgál.

(Vége köv.)

'SAVOY'
NAGYSZÁLLODA

Budapest,
VIII. József-körut 16.

A Nemzeti Színház
közvetlenközelében

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és meleg víz minden szobában.

Szobák 3 koronától feljebb.
ELSŐRANGU ÉTT-BEM.

lett május 7-én a Szigligeti-színházban hangversenyt rendeznek, melyre kéri a helyi lakosok 100 százalékkal leendő felemelésre az engedély megadását.

A bizottság a kérelmet részben teljesítette. Nevezetesen a karzatok kivételével minden hely áremelést megengedtek. A karzatok árát azonban nem emelhetik.

Erdelyi Miklós igazgató bejelenti, hogy szombaton Lehár Ferenc Nagyváradra érkezik s ez alkalomból kéri a bizottság tagjait, hogy a szerző fogadtatásának ünnepélyén vegyen részt.

Rimler Károly javaslatára az ügyet az elnökségre bízták.

Az ülés fél 6 órakor ért véget.

A jóléti bizottság ülése.

A piac reformja.

A város jóléti bizottsága tegnap délután 3 órakor a kisteremben gyűlést tartott Gerő Ármint főkapitány elnöke mellett. A gyűlés mely igen látogatott volt, legnagyobb részt a piac ügyével foglalkozott s általában azt elég kedvezőnek találta. Ez alatt a kedvező jelző alatt azonban korántsem azt kell értenünk, hogy a piacon minden rendben van, hanem azt, hogy ma nem oly méreg drága az ár, mint ezelőtt volt. Ellenben a minőségről a bizottság bölcsen hallgatott, holott épen ez a piac jelenlegi legnagyobb mizériája. Különböző erre vonatkozólag is igyekszik megnyugtatni bennünket a bizottság, mondván a hamisítások megakadályozására irányuló szabályrendeleteket meg fogja sürgetni a tanácsnál.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Gerő Ármint elnök első sorban bejelenti, hogy a vásárcsarnok felállítása a gazdasági iskola létesítése, a vegyvizsgáló állomás felállítása, a vásár felügyelői állások szervezése iránti előterjesztések teljesen készen vannak s most a tanács intézkedését várják. A bizottság elhatározta, hogy a tanácsból ki fogja sürgetni a fenti ügyeket.

Bejelenti ezután az elnök, hogy Adorján József miniszteri vegyvizsgáló lent járt Nagyváradon és megvizsgálta a piacot, ahol mindent rendben talált, csak a tej és vaj áruk hamisítottak. A hamisításoknak a vásárcsarnok és a vegyvizsgáló állomás felállításával elejét fogják venni.

Horváth Géza, a piaci állapotokról számolt be ezután. Jelentése szerint a piacon minden olcsó, csupán a marha ára szökött fel. A kenyérliszt és tejárak estek. A hatósági kenyérgyár felállítására vonatkozólag Edelmán Menyhért dr. jelenti, hogy ebben az ügyben értekezletre hívták össze a pékeket, ahol is arra a megállapodásra jutottak, hogy fölösleges egy különálló kenyérgyárat létesíteni. A pékek ugyanis hajlandók műhelyeiket a kívánalmaknak megfelelően felszerelni és a süteményeket olcsón adni. A pékek hajlandók a fél tehér kenyéret 22-36 fillérért a félbarna kenyéret 18-26 fillérért adni. A jelentést örömmel vették tudomásul és elhatározták, hogy mindama műhelyek, amelyek hajlandók a kenyéret a fenti árákért szállítani, hatósági kenyérsütő elnevezést nyerik.

Jelentést tettek ezután a Szent János községi bolgár kertészek vámmenteség iránti kérelme tárgyában. A bizottság ezzel kapcsolatosan igen üdvösnek tartaná, ha a városiak is el-sajátítanák ezt a kertészetet.

Végül Edelmán Menyhért bejelenti, hogy legközelebb javaslatot fog tenni a város tej-

ellátására. A javaslat szerint a város nemcsak tiszta tejet adna a közönségnek, de haszna is volna rajta.

A széplaki véres eset.

A hivatalos jelentés.

A széplaki véres programbeszéd ügyében folyik a vizsgálat. A csendőrség még néhány napig fog vizsgálni s amikor az összes adatok birtokába lesznek a hatóságnak, akkor megkezdődik a bűnösök ellen az eljárás. Tegnap Balázsházy v. margitai főszolgabíró megtette a hivatalos jelentést az ügyre vonatkozólag.

A jelentésben Balázsházy Iván főszolgabíró bejelenti, hogy Márkus László dr. bejelentette hozzá, hogy 17-én délután 4 órakor programbeszédet fog tartani Széplakon. A beszéd megtartását tudomásul vette és a rend fenntartására a rendelkezésére álló 3 csendőr-őrszemet küldte ki. A hatóság képviselőjében ő maga személyesen jelent meg.

Mikor délután Márkussal közösen Széplakra ment, a községben a fiatalság és a 48-as szavazók zászlók alá tömörülve, nagy tömegben állva, már várták őket. Megérkezésükkor hatalmas közpör fogadta őket. Ilyen fogadtatás mellett vonult be Márkus a községi házára, ahol látva a felizgatott kedélyeket, Márkus kijelentette, hogy nem fogja megtartani programbeszédjét és el fog menni a községből. A tömeg erre újabb közpört zúdított rájuk, mikor egy kő a csendőröket érte s erre használta fegyverét a csendőr-őrmester. A lövés Bálint Sándort keresztül járta és Bódis Pált is megsebesítette. Bálint életben maradásához semmi remény sincs, Bódis állapota nem veszélyes.

A lövés után a tömeg egy pillanatra megfutott, de aztán újból támadott mire a csendőrök segítségére érkező két pénzügyőr közreműködésével a tömegben utat törtek és Márkus elhagyhatta a községet.

A csendőrség nyomozása alapján eddig arra a meggyőződésre jutottak, hogy a széplakiak mindent *tervszerűleg* csináltak.

Ennyit jelent a történetéről a főszolgabíró az alispánnak.

Végül tudatja azt is, hogy a járása területén a hangulat igen izgatott és hogy a közbiztonságról egyáltalán nem vállalhat felelősséget, ha nem bocsátanak rendelkezésére megfelelő karhatalmat. Bejelenti azután, hogy különben ebben az ügyben már előterjesztést tett Miskolczy Ferenc főispánnak, hogy a jelenlegi 4 csendőr őrséget 25-re emelje fel és hogy Széplakra egy század gyalogságot vezényeltessen ki, mert csak így tud a polgárok vagyon és életbiztonságáról felelni és csak így tudja megóvni a szavazók szólásszabadságát.

A Rokszi-ügy.

Megcsappant érdeklődés mellett folytatták tegnap a tárgyalást. A tanukihallgatások már vége felé járnak, a fontosabb tanuk is mind vallottak már s így most a jelentéktelenebb tanuk vannak soron. De holnap még szintén fontos vallomások lesznek. Holnapra vannak ugyanis megidézve Porumb Kornél védője által a 18 tárgyalás folyamán hivatolt azon tanuk, akik bizonyítani fogják a Porumb-család terheltiségét. E vallomásoktól függ

majd Porumb Kornél orvosi megfigyelését.

A tegnapi napról tudósításunk a következők:

A tárgyalást dr. Fráter Pál indítványára vezeti be. Indítványozza, hogy szerezzék be a törvényszék a budapesti posta és távirat hivataltól azoknak a táviratoknak ott őrzött másolatát, melyeket dr. Bálint Lajos budapesti ügyvéd, Zámory Mária ügyvédje 1907. január havában küldött Roksziinnak. E távirat másolatokkal azt kívánja bizonyítani, hogy nem felel meg a valóságnak Porumb Kornél ama vádolása, miszerint őt Rokszi György még 1907-ben, a román karácsonyi ünnepek alatt vette rá a hamis tanúzásra. Ekkor ugyanis Zámory Mária még el sem adta az illyei birtokot.

A törvényszék az indítványt elfogadta. Ezután pedig folytatták a tanuk kihallgatását.

Az első tanu dr. Gál Pál nagyszalontai ügyvéd. Roksziinnak Nagyszalontán jelöltje és irodavezetője volt és így annak minden dolgát tudott. A Csonka-féle perre előadja, hogy harmadrendű alperes egy alkalommal felkereste Roksziint és kérte, hogy vállalja el a perben az ő képviselőjét. Roksziin azonban ezt visszautasította, mert már meg volt bízva a perben. Együttal utasította dr. Podhraczký Rezső ügyvédhez, aki majd elvállalja képviselőjét. Roksziin ekkor azt mondta neki, már mint a tanunak, hogy csináljon egy elleníratot és szignáltassa azt Podhraczkýval. Ő ezt meg is csinálta.

Nagy János postaszolgát a vétiv-hamisításra vonatkozólag hallgatták ki. Vallomása jelentéktelen. Előadja, hogy 1907. dec. 9-én este azért ment vissza másodsor Roksziinhoz, mert észrevette, hogy az aláírás nem jó helyen van. Hogy a dátum rossz, hogy 9-ike helyett 12-ike van odairva, azt nem vette észre. És nem vette észre azt sem, hogy Roksziin másodsor is csak 12-ikét irt.

Ugyancsak a Csonka-féle perre vonatkozólag hallgatták ki dr. Ormay Lajost, dr. Rozvány Jenőt, dr. Nikita Aurélt és Glück Aront.

Patkás Tógyerné és Mágóri János a kötelezvény-hamisításra nézve tettek vallomást. Ezzel a tárgyalást másnapra halasztotta az elnök.

UJDONSÁGOK.

Fraknoi a magyar szent koronáról.

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról a vakmerő támadásról, melyet a római Szilveszter emlékünnap alkalmából a szabadkőművesek lapja a Világ intézett mindazok ellen, akik azon résztvettek s a magyar szent korona ellen. Ebben a kirohanásban azt fogta Fraknoi püspökre, hogy ő a magyar szent koronát hamisítványnak tartja.

A magyar történetírók nagyérdemű illusztris vezére Fraknoi püspök nem hagyta magán száradni ezt a perfid gyanúsítást, hanem az Alkotmányban a következő nyilatkozatot tette közzé:

Tisztelt Szerkesztő úr!

Becsés lapjának mai vezércikkéből megütközéssel értesülök a »Világ« című lap azon vakmerő állítása felől, hogy én a szent koronát »hamisítványnak« tartom.

500 vég szintartó angol zefir mtre 45 és 55 kr.
120 ctm. széles nyers (chantung) vászon 75 „
120 „ „ delin szövetek 78 „
Mosó svéd keztyü párja 50 „

Áruház „Gólyához“

Gutfried Testvérek

Szent László-tér.

Holdas templom mellett.

Noha ennek az állításnak hihetlenségét az »Alkotmány« vezércikke is hangoztatja, szükségesnek tartom a következőket kijelenteni:

»Magyarország politikai és egyházi összeköttetései a római szentszékek« című munkám I. kötetének 5—8 lapjain tüzetesen foglalkoztam a szent-korona adományozásának tényével. A hazai és külföldi történetírók hosszú sorozatához csatlakozván, a ma létező szent-koronában a II. Szilveszter által küldött koronának a Dukasz Mihály által I. Gejza részére ajándékozott diadémmal összefoglalását látom. Együttal kimutatom, hogy már a XIII. század végétől Magyarországon az a felfogás lett uralkodóvá, hogy a használatban levő korona azzal, amely Rómából küldetett, azonos.

Azt az állítást, hogy a szent-koronát a XVI. században hamisították, ekkorig, tudomásom szerint, még senki sem merte kockáztatni.

Ezen soraim közzétételét kérve, kiváló tisztelettel vagyok

Budapest, 1910 április 19-ikén.

Kész szolgálja

Fraknoi Vilmos.

Ezért a minden félreértést kizáró nagy fontosságú nyilatkozatért hálával tartozunk a nagy történettudósnak.

A szabadkőművesek harc modorára u. i. jellemző világosságot vet ez a nyilatkozat.

Ime a magyar történetírásnak legelső képviselője Fraknoi Vilmos, aki félszázados fáradhatatlan buvárkodásával felkutatott bel- és külföldi levéltárakban és könyvtárakban minden hozzáférhető adatot, ami a magyar történelemre vonatkozik, nem habozik kimondani, hogy »azt az állítást, hogy a szent koronát a XVI. században hamisították, ekkorig tudomásom szerint, még senki sem merte kockáztatni.« A szabadkőművesek lapja pedig ugyanezt a teljesen alaptalan állítást, mely náluk látott először nyomdafestéket, mint a tudomány megállapodását tünteti fel.

Ex uno disce omnes. Ilyen az ő többi állításuk is. Voltaire tanítványai ők követik is annak utasítását és jelszavát: Calumniare audacter — semper aliquid haeret — azaz: Csak rágalmazatok vakmerően. (ha megcáfolják is) mindig megragad valami belőle.

Fraknoi püspök az általa készített Szilveszteremlék leleplezésére nem utazott el Rómába. Bármennyire óhajtott volna is részt venni az ünnepségeken, szerénysége nem engedte, hogy jelen legyen ott, ahol bizonyára dicsérettel emlékeztek meg az ő áldozatkész-ségéről művészet pártolásáról és lángoló hazafias lelkesedéséről.

A Gondviselés jóra fordította az ő lemondását és irthon maradását, alkalmat adott neki arra, hogy meghiúsíthassa és visszaverhesse a szabadkőműveseknek a magyar szent ko-

rona valódisága ellen intézett otromba támadását.

* **A trónörökös Budapesten.** Bécsből közlik velünk a hirt arról, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és neje az aviatikai versenyekre két napig *Budapest* lesznek s itt találkoznak *Eitel Frigyes* herceggel, aki szintén a budai vár vendége lesz.

* **Klementina hercegnő Magyarországon.** *Klementina* belga hercegnő tegnap este indult el az oroszvári kastélyba nővére, *Lónyay Stefánia* látogatására. A hercegnőt: *Ur-sel grófnő* udvarhölgy és *Daelmann* tábornok szolgálattelvő kamarás kísérik utazásában.

* **Gopcsa László beszéde külön lenyomatban.** »*Sorompó*« országos iparvédő liga nagyváradi osztályának f. évi ápril 10-én történt alakuló nagygyűlése alkalmával, mint annak idején megirtuk, dr. *Gopcsa László* miteri osztálytanácsos a miniszterium képviselőjében magas szárnyalású, szép beszédet mondott. A beszéd most Budapesten külön lenyomatban megjelent.

* **A szerb trónörökös Bécsben.** Sándor szerb trónörökös, mint Bécsből jelentik, tegnap Párisba való utazása közben Bécsbe érkezett és a legszigorubb inkognitóban az Imperial-szállodában lakik. A trónörökös a mai napot Bécsben tölti s a város nevezetességeit tekinti meg.

* **A Hivatalos Lapból.** A nagyváradi kir. törvényszék elnöke *Pintér Károly* berettyóújfalui és *Baranyi Miklós* belényesi kir. járásbírósi hivatalozásokat saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

* **Orville Wright Budapesten.** Londonból jelentik nekünk, hogy *Orville Wright* tegnap írta alá a szerződést, amely kötelezi, hogy repülőgéppel fölszálljon Budapesten a júniusi repülőversenyen. Wrightnek a szerződés 200.000 korona tiszteletdíjat köt ki.

* **Gyilkosság Komádiban.** Komádiból jelentik: Keddre virradó éjjel szörnyű gyilkosság történt *Fésüs Dániel* téglagyárában. A gyárban dolgoztak mint napszámosok *Sia Pál* és *Vajda János* odaváló parasztleányok. A legszebb egyetértésben éltek eddig, sőt még egy munkaházban is laktak és senki sem gondolta volna, hogy valaha ilyen dolog történik közöttük. Keddre viradó éjjel azonban *Sia Pál* szörnyű tette határozta el magát. Meggyilkolta barátját, amint az éppen aludt, azután pedig, hogy tettének nyomára ne jöjjenek, elakarta a hullát ásni. Kedden hajnalban *Orosz Pálné* parasztszöny észrevette, hogy *Sia Pál* a gyártelepen egy gödröt ás. Nem tudta elképzelni, hogy miért ássa azt *Sia*, de azért nem kérdezett semmit. Mikor egy pár órával később visszatérőben volt, a gödör már be volt temetve. Ez szeget ütött az asszony fejébe és kezdte kutatni a dolog okát. Ugyanakkor hallotta, hogy *Vajda János* eltűnt és sehol sem leltek. Az asszony mindjárt gyilkosságra gondolt, ami nyilvánvaló lett is azáltal, hogy *Sia Pál* is eltűnt. Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, amely megállapította, hogy *Vajda János* gyilkosságának esett áldozatul. Hogy mi indíthatta rá *Sia Pált* a gyilkosságra, még eddig nem tudni. A munkások annyit tudnak, hogy *Vajda János*nak hétlőn este még volt vagy 20—30 korona pénze. Valószínű tehát, ezért történt

volna a gyilkosság. Az esetről különben értesítették a nagyváradi kir. ügyészséget, mely a legszélesebb körű nyomozást rendelte el.

* **A szegedi gyufagyár katasztrófája.** A szegedi kórházban tizenhat nehéz sebesültet ápolnak. Ötnek közülük oly súlyos az állapota, hogy valószínű, hogy nem érik meg a holnapot. *Kühnel Ernőt*, a gyár főmérnökét és *Wolf Gyulát*, a főgépészt, akiket a rendőrség tegnapelőtt letartóztatott tegnap délután átkísérték az ügyészségre. *Magay Lajos*, vizsgálóbíró délután kihallgatta őket. Ma délelőtt fogják a holtakat a szegedi kórházból egyidőben temetni. A szocialisták ez alkalomból nagyobb mérvű tüntetésre készülnek. Budapestről alkalmi szónok jön, aki a kórházban és a temetőben beszélni fog. Tüntető körmenetet is akarnak rendezni és népgyűlést hívnak össze, melynek napirendjén van: A tőke és a munka. Szeged város tanácsa 300 koronát szavazott meg a szerencsétlenül jártak, illetve hozzátartozók segélyezésére.

* **Meglopta az apját.** A szatmári rendőrség táviratozza, hogy *Bardoli István* 16 éves mérsáros tanonc atyja kárára betöréses lopást követett el és 200 korona készpénzt, egy dupla fedelű sima arany órát és egy fekete ezüst koral karperecet magához véve megszökött. Személyleírása: hosszas arcu, közep termetű, jobb arcán forradás, haját oldalt fésüli. Eltávozása alkalmával szürke kabátot, bársony sapkát viselt.

x *Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap* ujdonság megérkezett

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **Aranypor a Körözben,** Érdekes felfedezésre jutott egy külföldi nagyobb cég megbízottja, ki folyóvizek aranypor tartalmának megvizsgálása céljából van Magyarországra kiküldve. Rövid kutatás után ugyanis rájött arra a nagyszerű tényre, hogy a Körözs vize — különösen Nagyvárad körül — rendkívül dús van telítve aranyporral, melyet bárkinek is módjában áll kizsákolni belőle. Azonban erre a célra csakis jó minőségű céna vásznat lehet felhasználni az átszűrések szempontjából. E kitűnő cénavászon egyedül a *Kovács Ákos-cégnél* (Szt. László-tér) szerezhető be. Egyéb-ként a *Kovács Ákos* cég vásznai olyan jó minőségűek, hogy még aranyszerzésre sem szabad elpocsékolni, mert gyémántot ér a tartóssága.

x **Olvassa el kérem!** ha érdekli, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. Ön égethet már 16 gyertyafényű *Wolframméget* és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki nem akar nagy világitást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframméget* 2 K 40 fill. *Stern* villamos felszerelési vállalata *Bémer-tér 2.* Telefon 556. Szívesen szolgálók felvilágosítással

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** tavaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁZÁBA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és amerikai cipők kaphatók.

x **Uj fogtechnikai laboratórium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában 21 évig Nagyváradon működtem *Heiman* fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpaddás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett

Tavaszi értesítő!

Szíves tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletben bármikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossalsi.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
TELEFON 130. TELEFON 130.

Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Windelburg Miksa* fogtechnikus Nagyváradi, Nagy Sándor-utca 11. szám.

x **Á Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében Április hó 19, 20, 21, és 22-én a következő igen érdekes mozgókép-ujdonosságok lesznek bemutatva: 1. »Ökörítői tüzvész. Hűlőből eredeti helyszíni felvétel.« Geltseherek között. 3. Schneidig főhadnagy. 4. Peru látképe. 5. Baltharas lakomája. 6. Metamorphosis. 7. Becsületes gazember. 8. Gyermekrablás.

Nyári ruhakelme

ujdonosságok

Flegman

cégnél

Bémer-tér.

EGYESÜLETEK.

Elnökválasztás a Gyermekbarát egyesületben. A gyermekbarát egyesület ma délután 4 órakor elnökválasztó gyűlést tart a városbázán. A gyűlésen *Hlatky Endrét*, Nagyváradi város főispánját fogják elnökké választani.

A katolikus sajtóegyesület május hó 4-én, szerdán d. u. fél 6 órakor a Szent István Társulat dísztermében (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.) tartja II. rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Dr. Prohászka Ottokár püspök, társelnök beszéde. 3. Évi jelentés. Előterjeszti: Gerely József főtitkár. 4. Pénztáros jelentése. Mélegelőterjesztése. 5. A felügyelő bizottság jelentése. 6. A jövő évi költségvetés bemutatása. 7. A felügyelő-bizottság és a központi választmány megválasztása. 8. Indítványok. 9. A közgyűlés bezárása.

TÁVIRATOK.

Összeütközés az albán és török csapatok közt.

Konstantinápoly, ápr. 20. Verizovic mellett tizenkétezer albán megtámadott egy török csapatot, amelyet azután huszonnégy óra hosszat ostromolt. A török csapat Úszkubbe táviratozott segítségért, amely csakhamar meg is érkezett. Az albánok ezt a csapatot is megtámadták s elfogták egy tisztjét és több katonáját. Ez a csapat kénytelen volt visszavonulni. Erre a 3. hadtestnek több zászlóalja indult el s bombázni kezdett néhány albán falut, amelyeknek lakói a hegyek közé menekültek. Ezeknek a csapatoknak sikerült az ostromolt katonákat kiszabadítani. Sefket basa tábornok meghagyta, hogy a csapatok a török haderők teljes fölvonulásáig kerüljenek minden fegyveres összeütközést. Naponkint hat-hét zászlóalj megy el Szalonikiból Albániába.

Ötmillios panama a fővárosban.

Budapest, április 20. A rendőrség vizsgálatot folytat Török és társa gyógyszerészek ellen, mert ezek zakammal

árasztották el az országot, miáltal az eddigi vizsgálatok szerint ötmillió koronával károsították meg az államot. A vizsgálat nagy feltűnést keltett.

A katonatisztek adosságai.

Bécs, április 20. A közös hadügy-miniszter tervezetét dolgozta ki a katonatisztek adósságmentesítése tárgyában. E szerint a tisztek adósságát az állam rendezné olyformán, hogy a hadnagyok 3000, a főhadnagyok 5000, a kapitányok 8000 koronát kapnának. A rendezést már augusztus 18-án megkapják a tisztek. (Ezek után mi lesz a tisztviselők adósságaival?)

Z E N E.

Vay grófné hangversenye.

Május 7-én nagyszabású hangverseny lesz a Szigligeti-színházban és pedig a városi árvaház és a tüdőbetegek nagyváradi üdülőhelye javára. A hangverseny rendezőségének élén özv. Des *Echerolles Kruspér* Sándorné áll, aki nem ismer táradtságot és áldozatot, ha jótékonycélról van szó. Most pedig városunk két áldásos intézményének támogatását célozza ez a hangverseny; olyan intézmény mind a kettő, melyekért hangverseny nélkül is áldoznia kell e város polgárságának. Hát még ha a támogatás nem is áldozatot jelent, hanem jelent egy magas színvonalu, páratlanul előkelő hangversenyen való részvételt is.

A hangversenyen közreműködését megígérte özv. gróf *Vay Arnoldné* sz. *Mikes Sárolda* grófné, a nagyhirű zongoraművésznő, a kinek neve egymaga nagy vonzerő. Közreműködik dr. *Veres Endréné* Kolozsvárról, akinek csodás szépségű alt-hangjáról a kritika mindenütt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott; *Herczeg Ferenc*, a jelenkori magyar irodalom büszkesége; és dezséri *Bachó István* vezetése alatt a budapesti I. kerületi honvédekzenekar, melyet a nagyváradi közönségnek már évek óta nem volt alkalma hallani.

Ilyen nagyszabású hangverseny még nem volt Nagyváradon; s hogy a mindenfelől megnyilatkozó érdeklődésnek és a hangverseny méreteinek megfelelő legyen a keret, a rendezőség elhatározta, hogy a hangversenyt a színházban fogja megtartani. Özv. Des *Echerolles Kruspér* Sándorné a hangverseny céljaira május 7-re kibérelte a színházat, melyet Erdélyi igazgató a megegyezés alapján készséggel enged át május 7-én a hangverseny céljaira.

A rendezőség figyelmezteti a közönséget, hogy a hangversenyre jegyek már a mai naptól kezdve előjegyezhetők *Sebő Imre* könyvkereskedésében.

Flegman Ármin

női-divatáruhaza a legszebb ruhaszövegek, bluzok és felöltők tárhaza.

Alapított 1888.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Tartuffe.

Péntek: Golipus királyfi.

Szombat: Luxemburg grófja.

Vasárnap: délután Rip Rip, este Obsitos (először.)

A velencei kalmár.

Nem mondjuk azt, hogy a mi közönségünknek rossz az ízlése, megromlott a színházi értékek iránt az érzéke. Ime, most hónapok óta nincs kifogás a színház műsora ellen erkölcsi tekintetben; az azelőtt nyakra-főre importált malacságok mintha eltűnének volna, sőt a klasszikus művek is szóhoz jutnak — s mégis van közönség. Csak legyen olyan előadás, mely a közönség érdeklődését fölkelteni képes.

Tegnap *Ivánfi Jenő* vendégszereplése volt a fővonzerő; és az érdeklődés jogosult is volt. *Ivánfi* a klasszikus szerepek jeles alakítója. Belehatol a szerep pszichológiájába s lélektani elemzéssel bontja ki annak minden egyes jellemvonását. Nincs olyan jelenete, melynek lélektani motiválását ne törekednék minél részletesebben a közönség elé tárni. A belső rugókat mindenkor meg is találja helyesen s többnyire nagy hatással érzékíti meg azokat arcjátékában, mozdulataiban. Azonban a túlságos részletezés sokszor túlzásba ragadja s a modern művészetből kiküszöbölt deklamálásba viszi. Némelyik jelenete éppen a túlzott deklamálás miatt egy lépéssel tovább jutott a fenségesnél — du sumblime au ridicule... Ugyanez áll a szintén túlzott részletezéssel kidolgozott néma-jelenetekről, a mikor a haragot, gyűlöletet, vagy örömet csak arcjátékkal, tagolatlan hangokkal kívánta festeni. Itt is tulment a valóság határain. Ezeket leszámítva azonban pompás organuma, nagy alakító képessége és kitűnő maszkja szép sikert és sok tapsot biztosítottak részére.

Az itteniek közül az est sikerében Szarvasi, Dési, Tóth, Sinkó Gizi, Gózon, Hunyady, Étsy Emilia, Körösi Juci, Kassay és Asszonyi osztoztak.

NYILTTÉR.

Dr. Barta Andor

szülész és nőorvos

Szent János-utca

18. sz. alá költözött.

Igazságszolgáltatás.

Láb alól eltett férj. A kőbükuti gyilkosság ügyében tegnap hozott ítéletet a nagyváradi kir. törvényszék, mint esküdttbíró.

Az előző nap már az összes tanukat kihallgatták, tegnapra csak a perbeszéd maradt. Dr. Vattay József kir. ügyész vádbeszéde után Papp János ügyvédjelölt jogászi érvekben gazdag beszédben bizonyította be, hogy a vádlottakat semmi pozitív bizonyíték nem terheli. A gyilkosságot senki sem látta, pusztán gyanúok alapján pedig elítélni nem szabad senkit. Az esküdtek szintén nem találták bűnösöknek a vádlottakat, minek folytán azokat a törvényszék azonnal szabadlábra helyezte.

A városi mérnöki hivatal által készített térrajz és árverési feltételek szerint az egyes telkek nagysága és kikiáltási ára a következő:

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad városától nyert megbízás folytán a Rulikovszky-ut mentén a gázgyár és honv. gy. laktanya közt levő 32 köztelek eladása céljából 1910. évi május hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverést fogok tartani.

A városi mérnöki hivatal által készített térrajz és árverési feltételek szerint az egyes telkek nagysága és kikiáltási ára a következő:

1. Rulikovszky-utra néző I. sz. telek 918 □ m. területtel, kikiáltási ár 9180 kor.
2. Rulikovszky-utra néző II. sz. telek 882 □ m. területtel, kikiáltási ára 7938 kor.
3. Rulikovszky-utra néző III. sz. telek 916 □ m., kikiáltási ára 8240 kor.
4. A Rulikovszky-utra néző IV. sz. telek 883 □ m., kikiáltási ára 7947 kor.
5. A Rulikovszky-utra néző V. sz. telek, 1058 □ m., kikiáltási ára 9522 kor.
6. A Rulikovszky-utra néző VI. sz. telek 1076 □ m., kikiáltási ára 8608 kor.
7. A Rulikovszky-utra néző VII. sz. telek 1108 □ m., kikiáltási ára 9972 kor.
8. A VII. sz. telek 621 □ m., kikiáltási ára 3105 k.
9. A IX. sz. telek 664 □ m., kikiáltási ára 3320 k.
10. A X. sz. telek 664 □ m., kikiáltási ára 3320 k.
11. A XI. sz. telek 662 □ m., kikiáltási ára 3976 k.
12. A XII. sz. telek 412 □ m., kikiáltási ára 2472 k.
13. A XIII. sz. telek 412 □ m., kikiáltási ára 2472 k.
14. A XIV. sz. telek 477 □ m., kikiáltási ára 2862 k.
15. A XV. sz. telek 456 □ m., kikiáltási ára 2736 k.
16. A XVI. sz. telek 513 □ m., kikiáltási ára 2565 k.
17. A XVII. sz. telek 487 □ m., kikiáltási ára 1948 k.
18. A XVIII. sz. telek 471 □ m., kikiáltási ára 1884 k.
19. A XIX. sz. telek 471 □ m., kikiáltási ára 1884 k.
20. A XX. sz. telek 487 □ m., kikiáltási ára 1948 k.
21. A XXI. sz. telek 501 □ m., kikiáltási ára 2505 k.
22. A XXII. sz. telek 496 □ m., kikiáltási ára 2480 k.
23. A XXIII. sz. telek 475 □ m., kikiáltási ára 1900 k.
24. A XXIV. sz. telek 470 □ m., kikiáltási ára 1880 k.
25. A XXV. sz. telek 450 □ m., kikiáltási ára 1800 k.
26. A XXVI. sz. telek 475 □ m., kikiáltási ára 1900 korona.
27. A XXVII. sz. telek 490 □ m., kikiáltási ára 2450 k.
28. A XXVIII. sz. telek 219 □ m., kikiáltási ára 2876 k.
29. A XXIX. sz. telek 635 □ m., kikiáltási ára 3175 k.
30. A XXX. sz. telek 669 □ m., kikiáltási ára 2676 k.

31. A XXXI. sz. telek 716 □ m., kikiáltási ára 2864 k.

32. A XXXII. sz. telek 724 □ m., kikiáltási ára 2896 k.

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10 százaléka szolgál, mely árverelők által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezeihez készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban tennő le.

A fent megnevezett ingatlanra vonatkozó helyszínrajz és árverési feltételek hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott egyéb felvilágosítások is nyerhetők.

Ajánlatot tenni szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitett határidőig a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be, s ezekhez az előirt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárban történt letételel igazoló letéti jegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kiteni köteles, hogy az árverési feltételeket rajzokat stb. ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja. Szóbelileg árverelők az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyan ezen körülmény elismerése végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1910. ápr. 16.

Komlóssy József

jog. és g. tanácsnok, küldöttségi elnök.

Uj. Uj. Uj.

Villanyerőre berendezett modern díszmű és ipari

esztergályos üzlet

Beöthy Ödön- és Arany János-utca sarkán Nagyváradon.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült közönséget, hogy műhelyemben készítek minden ezen szakmába vágó ipari és díszmű esztergályos munkákat. Billiárdgolyókat, dákókat stb. igen jutányos árak mellett, kellő pontossággal és kitűnő szaktudással. Szíves pártfogást kér

Deutsch Miksa, esztergályos.

Papi ruhák.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy megérkeztek a

tavaszi és nyári szövetek

nagyválasztékban, különösen reverenda és szalon ruha-szövetek.

Becsés megrendeléseiket és további pártfogásukat kérve maradtam

illő tisztelettel

Vajnovszky Károly,

papi és polgári szabó

Szent János-utca. (Sajátház.)

Vidéki meghívásra személyesen is megjelenek.

!! Ovakodjunk a molyoktól !!

Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, **molykár ellen védő, biztosító, és raktározó intézetemre.** Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrmeárukat. Férfi és női városi bundák, utibundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán hiba nélkül szolgáltatatom vissza. Kívánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becsés pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Dózsa János szücsmester **Nagyvárad**
Sas passage.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

*zel gyomor, vesese-hólyagés
bélbántalmaknál oalamint
asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Wurst József** fűszer-csemege és ásványviz kereskedőben N. Várad, Rákóczi-ut 7.

Abbázia Hotel és pensió Riviera.

Aki otthonias és kellemes lakást óhajt Abbáziában, felhívom az i. t. közönség figyelmét

szállodámra,

mely a lelegegánsabb izlést is kielégíti, azonkívül *kitűnő magyar konyhánk* a legjobb hírnévnek örvend. *Szobák gyönyörű tengeri kilátással és figyelmes kiszolgálás.* — Fürdőszoba minden emeleten. — Orvos a házban.

Mérsékelt árak. — Prospektus ingyen.

Magyarok szíves pártfogását kéri a tulajdonos

Politzer Gyula.

Gärtner J. Jenő
zongora hangoló
K.-Magyar-u. 30.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a hölgyközönség tudomására, hogy
áruházam megnyitottam.

Szilágyi Ernő

Nagyvárad, Rákóci-ut 3 sz.

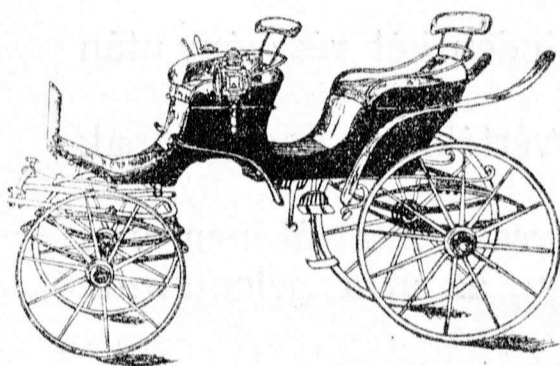
(Weiszlovits-ház.)

Áruházam főbb cikkei: Selyem, csipke, szalag és mindennemű ruha, kalap-diszek és összes hozzávalók.

Nagy raktárt tartok: különleges nőiruhakelmékből, himzett batistokból, női harisnya és cérnakeztyükből.

Valódi francia bőrkeztyükből óriási választék.

Új kocsiraktár! Megnyilt márczius 1-én.

Van szerencsénk Nagyvárad város és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya által létesített

kész kocsiraktár

Nagyváradon, Lukács György-utca 14-ik szám alatt, márczius 1-én megnyílt, ahol is a legegánsabb és

legtartósabb kivitelű kész kocsik, gazdasági járművek, kocsialkatrészek és mindennemű kocsifelszerelési cikkek a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők, ócska kocsikat becserélünk, javításokat pontosan és jutányosan eszközölünk.

Tisztelettel

a nagyváradai kocsikészítő mesterek szakosztálya.

Nagy Lajos

téglagyára

Nagyváradon,

közvetlen az aradi országút mentén, szemben a puskaporos raktárral.

Városi iroda:

Nagyteleky-utca 51. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsi építő és építető közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő modern

== téglagyárat ==

létesítettem s főürekvésem odairányul, hogy elsőrendű gyártmányaimmal a legmesszebbmenő kívánalmaknak is eleget tehessek. Rendeléseket május hórá készségeggel jegyzek.

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos,
téglagyáros.

Ruhavásznak

gyönyörű kivitelben és színekben

FLEGMANNÁL

Bémer-tér.

Magyar Bank Részvénytársaság

Nagyvárad.

Hirdetmény.

A »Magyar Bank« részvénytársaság 1910. március hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy részvénytőkéjét 5000 drb. 200 korona n. é. részvény kibocsátása által 1 millió koronáról 2 millió koronára emeli fel, a melyből egyelőre 2500 darabot bocsájt jegyzésre s így részvénytőkéjét

1.500,000 korona, azaz Egymillióötszázezer koronára emeli fel.

Az új 2500 darab részvény kibocsátása a következő feltételek mellett történik:

1. A régi részvényesek elővételi joggal birnak minden két részvény után egy új részvényre.

2. Az új kibocsátású részvények 200 korona névértékben bocsáttatnak ki 206 korona árfolyamon.

3. Az igazgatóságnak jogában áll a régi részvényesek által át nem vett részvényeket szabadkézből 206 korona kibocsátási árban az arra jelentkezők között elhelyezni.

4. Az elővételi jog gyakorlásának határideje 1910. június 1.

5. Az átvételi árfolyam 206 korona, melyből 200 korona a részvénytőkét, 6 korona pedig a tartalékalapot illeti.

6. A befizetés négy részletben is teljesíthető és pedig:

56 K az elővételi jog gyakorlásakor és jegyzésekor,

50 » 1910. július hó 1-én,

50 » » október hó 1-én,

50 » » december hó 1-én.

az intézet pénztáránál Nagyváradon, vagy margittai fiókpénztáránál.

7. A befizetett összegek után 1910. december hó 31-ig 5%-os kamattal megtérítetik s az új részvények

1911. január 1-től kezdve az üzleti haszonban

részesülnek.

8. A befizetésekről ideiglenes részvények adatnak ki s a késedelmes befizetőkre az alapszabályok erre vonatkozó §-ai nyernek alkalmazást.

Nagyvárad, 1910. március hó 30-án.

Az igazgatóság.